

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

„IZGRADNJA EFIKASNOG PRAVOSUĐA U SLUŽBI GRAĐANA“

Finansira Evropska unija

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Ova brošura je urađena uz finansijsku podršku Evropske unije.

Sadržaj brošure je isključiva odgovornost Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i ni u kom slučaju ne predstavlja stavove Evropske unije.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

„Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana“

Pregled ostvarenih rezultata

Finansira Evropska unija

OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

Vrijednost projekta:	5,95 miliona eura
Donator:	Evropska unija
Period i trajanje implementacije:	septembar 2018 – januar 2022.
Implementator projekta:	Sekretarijat Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH

Ambiciozni projekat reforme pravosuđa „Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana – IPA 2017“ koji implementira Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine nastavak je podrške Evropske unije pravosuđu BiH od 2004. godine.

Cilj projekta je poticanje nezavisnog, kvalitetnog i efikasnog pravosuđa u skladu s evropskim standardima.

Sve projektne aktivnosti su usmjerene na rad s domaćim pravosudnim institucijama, resornim ministarstvima, privrednim komorama, nevladinim organizacijama i drugim relevantnim partnerima s ciljem jačanja vladavine prava u Bosni i Hercegovini.

Pri adresiranju EU reformskih preporuka, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH zadužilo je projektni tim da:

- Nadogradi i razvije IT sistem koji je u službi svim sudovima i tužilaštvima u BiH;
- Dizajnira nove IT aplikacije za korisnike suda;
- Nadgleda rad sudova na predmetima ratnih zločina i da upute za ubrzano rješavanje predmeta;
- Potiče uspješnu reorganizaciju rada i strateško planiranje u sudovima;
- Uspostavi moderne „standarde mjerenja uspješnosti“ u sudovima;
- Omogući bolje praćenje slučajeva korupcije u sudovima s posebnim naglaskom na predmete visoke korupcije;
- Angažuje finansijske stručnjake u 10 tužilaštava u BiH radi pružanja savjetodavnih usluga u vezi s istragama u slučajevima privrednog i organizovanog kriminala;
- Angažuje 5 ekonomskih stručnjaka da rade na jačanju kapaciteta sudova u ekonomskim aspektima stečajnih predmeta;
- Pojača mehanizme mirnog (alternativnog) rješavanja sporova, uključujući arbitražu, u svrhu smanjenja priliva predmeta i poboljšanja investicijske klime u BiH;
- Promoviše sudsku nagodbu za brže rješavanje predmeta;
- Potiče transparentnost pravosuđa, naprimjer povećanjem broja javno dostupnih presuda;
- Unaprijedi medijske vještine pravosuđa;
- Uspostavi kontakt s građanima, naprimjer organizovanjem posjeta osnovnih škola sudovima, predavanja sudija i tužilaca za srednjoškolce, kao i radionica sa studentima.

PREDSJEDNIK VSTV-A BIH HALIL LAGUMDŽIJA

Od osnivanja do danas, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, provođenjem različitih aktivnosti, radi na jačanju vladavine prava kao jedne od osnovnih vrijednosti demokratskog društva i ključnog preduslova za ulazak Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

U periodu koji je iza nas, provedene su brojne aktivnosti, s ciljem poboljšanja efikasnosti i efektivnosti rada pravosudnih institucija koje doprinose nastojanjima ove institucije da, u saradnji sa sudovima i tužilaštvima, obezbijede jednak pristup pravdi za sve građane BiH.

VSTV BiH je, na osnovu Izvještaja o provođenju preporuka Evropske komisije za ovu instituciju i pravosuđe BiH, pripremio Reformski program usmjeren na unapređenje kvaliteta, integriteta i efikasnosti pravosuđa, kao i na unapređenje borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, te kapaciteta VSTV-a BiH i saradnju s vanjskim akterima. Usvajanjem ovog dokumenta, VSTV BiH je pokazao opredijeljenost institucije da radi na uspostavljanju vladavine prava i približavanju države evropskim vrijednostima.

Usmjerenost prema navedenom cilju dokazuje i provođenje projekta "Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana" koji predstavlja nastavak podrške Evropske unije pravosuđu BiH, koji je finansiran iz programa u okviru instrumenta iz pretpristupne pomoći IPA 2017 i koji je pružio doprinos unapređenju efikasnosti rada pravosudnih institucija.

Zajedno s našim partnerima na ovom projektu omogućili smo pokretanje organizacijskih promjena unutar pravosudnih institucija i inicirali promjene kroz uključivanje nosilaca pravosudnih funkcija, drugih partnera i zainteresovanih građana putem istraživanja, anketa, društvenih medija i sličnih alata, kako bi se prikupile povratne informacije koje mogu predstavljati podsticaj za nove projekte u okviru reforme pravosuđa u BiH.

Također smo radili na uspostavljanju bliskog dijaloga sa sudovima i tužilaštvima, kao i agencijama za provođenje zakona, ali i na uspostavljanju bolje komunikacije s medijima i građanima, te ostvarili rezultate koji su veoma važni za nastavak reformskih procesa.

Zbog svega navedenog želimo se zahvaliti Evropskoj uniji, dugogodišnjem partneru pravosuđa u BiH koji je, finansirajući projekte pravosuđa, pružio značajan doprinos unapređenju rada pravosudnih institucija.

DIREKTOR SEKRETARIJATA VSTV-A BIH ADMIR SULJAGIĆ

Projekat "Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana", čiju implementaciju smo započeli u septembru 2018. godine s programom pretprijetne pomoći IPA 2017, imao je za cilj da doprinese izgradnji efikasnog pravosudnog sistema prilagođenog građanima i usklađenog s preporukama Evropske komisije koje proizlaze iz Peer Review preporuka.

Kroz proaktivno djelovanje u okviru ovog projekta nastavljena je nadogradnja i razvijanje IT sistema (CMS/TCMS, DCMS, DKCMS I sl.) koji su stavljeni na raspolaganje sudovima i tužilaštvima s ciljem osiguranja efikasnosti rada, što direktno doprinosi pružanju boljih usluga građanima.

U ovoj fazi razvoja IT sistema razvijena je i potpuno implementirana nova verzija Sistema za automatsko upravljanje predmetima Ureda disciplinskog tužioca VSTV-a BiH (DCMS), čija funkcionalnost je u potpunosti usklađena s radnim procesima UDT-a. Razvojem ovog sistema UDT je dobio adekvatno sredstvo za otvaranje i vođenje disciplinskih postupaka na transparentan način, s ciljem jačanja pune odgovornosti pravosuđa u BiH. Prema Peer Review preporukama Evropske komisije iz 2018. godine uveden je i sistem za automatsku dodjelu predmeta disciplinskim komisijama VSTV-a. Nasumičnom automatskom dodjelom predmeta koja je započela u aprilu 2019. godine, obezbijeđen je nepristrasan i transparentan način dodjele predmeta disciplinskim komisijama.

VSTV BiH je početkom 2020. godine stavio na raspolaganje sudovima i tužilaštvima Modul za evidentiranje oduzete imovine stečene izvršenjem krivičnog djela. Na osnovu informacija evidentiranih u modulu, moguće je pratiti cijeli postupak oduzimanja imovine, te napraviti pregled imovine koju je tužilaštvo predložilo za oduzimanje, kao i pregled imovine koju je sud oduzeo svojom odlukom.

U CMS sistemu u sudovima uspostavljen je mehanizam praćenja predmeta korupcije i organizovanog kriminala, putem kojeg sudovi mogu pratiti osnovne informacije o predmetima krivičnog djela korupcije kao što su podaci o kojem stepenu korupcije se radi, protok predmeta krivičnog djela korupcije i zaduženja po sudijama.

Prvi put započeto je uvođenje Sistema strateškog planiranja u sudovima koje za cilj ima osigurati dosljednu primjenu i provođenje mandata i nadležnosti

suda, te doprinijeti u ostvarivanju misije i vizije institucije, ali i u osiguravanju adekvatnih finansijskih sredstava za rad institucije.

Značajna podrška pružena je sudovima i tužilaštvima s ciljem povećanja procesuiranja predmeta privrednog kriminala. Imajući u vidu značaj proaktivnih finansijskih istraga u predmetima privrednog kriminala i srodnim krivičnim djelima, tužilaštva su dobila podršku kroz angažman ekonomskih stručnjaka, koji su zajedno s tužiocima radili na provođenju istraga u predmetima privrednog kriminala, organizovanog kriminala i korupcije, s posebnim naglaskom na finansijske istrage. Ekonomski stručnjaci su angažovani i u sudovima kako bi identifikovali uska grla u procesuiranju sudskih predmeta, na kojima su bazirane buduće edukacije za sudove.

Harmonizacija sudske prakse je segment koji VSTV BiH prepoznaje kao ključni element u uspostavljanju efikasnijeg rada sudova. U okviru sudova najviših instanci u BiH uspostavljena su odjeljenja sudske prakse kojima je putem projekata omogućena stručna podrška, kako bi se vršilo izdvajanje i sistematizovanje stavova sudske prakse. U vezi s tim, VSTV BiH je u aprilu 2019. godine sa sudovima najviše instance u BiH potpisao Sporazum o saradnji, s ciljem zajedničke realizacije projektnih aktivnosti.

VSTV je nastavio provođenje aktivnosti usmjerenih na promociju i jačanje upotrebe alternativnih načina rješavanja sudskih sporova, kao bržih, efikasnijih i ekonomičnijih načina rješavanja sudskih sporova.

Kroz projekat smo aktivno radili na informisanju o servisima i uslugama koje je pravosuđe, uz finansijsku podršku Evropske unije, stavilo na raspolaganje pravosudnoj zajednici i građanima, kako bi se unaprijedio pristup pravdi. Unaprijedili smo i web-portal pravosudje.ba koji omogućuje jednostavniji pregled sadržaja prilagođenih potrebama građana i šire javnosti, poboljšane opcije pretrage, kao i pregled sadržaja na mobilnim uređajima.

Sekretarijat VSTV-a BiH u narednom periodu aktivno će raditi na ispunjavanju zadataka postavljenih u Reformskom programu, kako bi se unaprijedio kvalitet rada pravosuđa, te omogućio lakši i brži pristup pravdi za građane Bosne i Hercegovine.

Evropska unija finansijskom podrškom i ovog projekta potvrdila je kontinuiranu podršku i svoju opredijeljenost za izgradnju efikasnog pravosuđa koje će biti po mjeri građana BiH.

ŠTA JE POSTIGNUTO U OBLASTI TRANSPARENTNOSTI, KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA?

Smanjenje broja neriješenih predmeta ratnih zločina

Trend smanjenja broja neriješenih predmeta ratnih zločina u sudovima kroz godine, rezultat je aktivnosti koje je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine realizovalo u okviru ovog projekta.

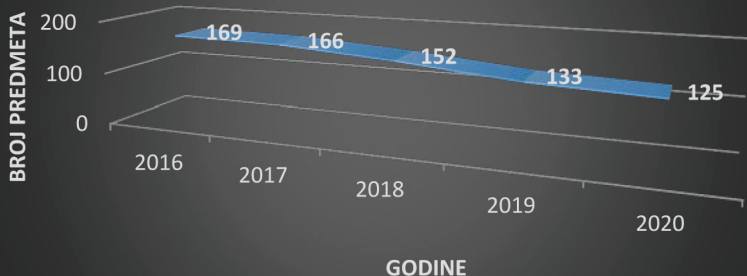
Značajnu ulogu u ostvarenju cilja imalo je usvajanje Revidirane državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, nakon čega je VSTV BiH usvojio niz mjera u pravcu unapređenja kvaliteta i efikasnosti rada na predmetima ratnih zločina u nadležnim sudovima.

Tokom 2019. i 2020. godine, fokus je bio na uspostavljanju i održavanju dobre komunikacije između sudova i tužilaštava, s ciljem prevazilaženja problema koji se javljaju u procesuiranju predmeta krivičnog djela ratnog zločina.

U junu 2021. godine održan je prvi tematski sastanak sa Sudom BiH i Tužilaštvom BiH kako bi se razmotrila pitanja komplementarnih ovlaštenja, kao i specifična zasebna pitanja u radu ovih institucija, a sve u svrhu realizacije ciljeva navedenih u okviru Revidirane državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina.

Uspostavljena je praksa redovnih posjeta pravosudnim institucijama u BiH, ali i kontinuiranog održavanja sastanaka, općeg i tematskog karaktera, s ciljem razmatranja svih relevantnih pitanja iz djelokruga rada, a jedan od načina bio je i organizovanje niza radionica na temu procesuiranja predmeta ratnih zločina.

Prikaz trenda smanjenja broja neriješenih predmeta
ratnih zločina u sudovima

*Podaci su prikazani za predmete koji su bili u fazi optuženja, suđenja i postupka po žalbi koje VSTV prati shodno odredbama Uputstva za praćenje rješavanja predmeta ratnih zločina u sudovima. Iz podataka su isključeni predmeti u kojima sud, iz objektivnih razloga, nije mogao postupati, kao što su situacije raspisanih potjernica.

OMOGUĆENO PRAĆENJE PREDMETA KORUPCIJE U SUDOVIMA

Jačanje transparentnosti pravosudnog sistema bilo je u fokusu VSTV-a BiH tokom prethodne tri godine realizacije projekta, zbog čega se intenzivno radilo na brojnim aktivnostima koje doprinose ostvarenju ovog cilja. To je od naročitog značaja u procesu izgradnje povjerenja javnosti u rad pravosudnih institucija, a procesuiranje krivičnih djela korupcije, prema svim dostupnim pokazateljima, od posebnog je interesa za javnost.

Kako bi osigurao veću transparentnost u ovom segmentu, VSTV BiH omogućio je praćenje predmeta korupcije u sudovima.

Jedan od načina bio je unapređenje Sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS sistem).

Prvi put, u CMS sistemu u sudovima je uspostavljen mehanizam praćenja predmeta korupcije i organizovanog kriminala, a nova funkcionalnost omogućila je statističko praćenje predmeta krivičnog djela korupcije u sudovima, što do sada nije bio slučaj, te se ovakav vid statistike vodio manuelno.

Interaktivna mapa omogućava strankama i zainteresiranoj javnosti lakši i brži pristup informacijama o radu sudova, a ujedno sudove približava građanima i čini ih transparentnijim i efikasnijim.

Kantoni / Regije ▼ Redovni sudovi ▼ Protok predmeta korupcije ▼

Godina	kvartal	K	Kps	KZ	1	2	3	4	5	6
2021	q3	K	2	0	2	0	2	0	2	
2021	q3	Kps	2	0	2	0	2	0	2	
2021	q3	KZ	2	0	2	1	1	1	1	
2021	q2	K	3	0	3	1	2	1	2	
2021	q2	Kps	1	1	2	0	2	0	2	
2021	q2	KZ	2	2	4	2	2	2	2	
2021	q1	K	4	1	5	2	3	2	3	
2021	q1	Kps	2	1	3	2	2	1	1	
2021	q1	KZ	5	1	6	4	4	2	2	
2020	q4	K	4	0	4	0	4	0	4	
2020	q4	Kps	1	1	2	0	2	0	2	
2020	q4	KZ	4	5	9	4	4	5	5	

[Pogledajte zbiri izvještaj](#)

Pravosudje.ba

Zahvaljujući razvoju ovog mehanizma, sudovi mogu pratiti osnovne informacije o predmetima krivičnog djela korupcije kao što su podaci o kojem stepenu korupcije se radi, protok predmeta krivičnog djela korupcije i zaduženja po sudijama.

S druge strane, omogućeno je statističko praćenje predmeta korupcije u sudovima i široj javnosti, i to putem interaktivne mape o radu sudova. Mapa je dostupna na pravosudnom portalu, a sadrži statističke podatke o protoku predmeta, realizaciji plana rješavanja predmeta i trajanju neriješenih predmeta.

VSTV BiH izradio je i objavio interaktivnu mapu o radu sudova 2015. godine, a u ovoj fazi rađeno je na njenom unapređenju na način da su izrađena dodatna dva izvještaja i to:

- Protok predmeta korupcije po fazama i
- Protok predmeta korupcije ukupno.

Cilj je unaprijediti mehanizam praćenja predmeta korupcije, povećati transparentnost te omogućiti veći pristup javnosti statističkim pokazateljima.

Interaktivna mapa funkcioniše tako da korisnik ima mogućnost odabrati željeni izvještaj i konkretan sud, a nakon toga pratiti i glavne faze postupka - fazu optuženja, fazu suđenja i fazu postupka po žalbi. Podaci se ažuriraju na sedmičnoj osnovi.

Na ovaj način VSTV BiH želi građanima učiniti dostupnim podatke o radu sudova te im približiti njihov rad, posebno u segmentu procesuiranja predmeta krivičnog djela korupcije i organizovanog kriminala.

Do efikasnijeg procesuiranja korupcije i organizovanog kriminala kroz jačanje međuinstitucionalne saradnje i kapaciteta sudova

S ciljem unapređenja rada sudova u oblasti procesuiranja korupcije i organizovanog kriminala, VSTV BiH je, tokom 2021. godine, usvojio niz zaključaka s ciljem realizacije preporuka navedenih u Trećem OSCE-ovom izvještaju o odgovoru pravosuđa na korupciju.

Kroz usvojene zaključke, VSTV BiH nastoji povećati odgovornosti predsjednika sudova u pogledu praćenja procesuiranja predmeta korupcije i organizovanog kriminala i sudija u upravljanju postupcima ove vrste. Istovremeno, VSTV BiH nastoji ojačati i međuinstitucionalnu saradnju između VSTV-a BiH, sudova i tužilaštava, a jedan od načina je organizovanje kontinuiranih tematskih sastanaka.

Procesuiranje predmeta krivičnog djela korupcije i organizovanog kriminala bilo je tema i radionica koje su u dva navrata organizovane na godišnjem nivou, a čiji su učesnici bili svi relevantni akteri u ovoj oblasti.

Govorilo se o najaktuelnijim temama u pogledu procesuiranja predmeta krivičnog djela korupcije i organizovanog kriminala, a poseban fokus bio je na dužini trajanja

postupka, kaznenim politikama i dokazivanju krivičnog djela korupcije, a kako bi u cijeli proces aktivno bila uključena i javnost, zaključci s održanih radionica objavljeni su na web-stranici VSTV-a BiH.

Jačanje upravljačkih kapaciteta kroz uspostavljanje indikatora standarda efikasnosti

Indikatori standarda efikasnosti prvi put se uspostavljaju u pravosuđu s ciljem bržeg i jednostavnijeg identifikovanja konkretnih problema u sudovima na osnovu rezultata koje indikatori budu signalizirali. VSTV BiH će, zahvaljujući indikatorima, imati mogućnost da donosi odgovarajuće mjere s ciljem pružanja podrške i davanja uputa za postupanje sudu/sudovima u kojima je uočen određen problem, a sve s krajnjim ciljem povećanja efikasnosti i produktivnosti rada sudova u BiH.

Na ovaj način bit će ostvarena proaktivnija uloga VSTV-a BiH u upravljanju sudovima, kao i produktivnija uloga predsjednika sudova u upravljanju sudovima jer će predsjednici sudova, na osnovu sagledavanja cjelokupnog stanja u sudu, imati mogućnost da strateški pristupaju identificiranim problemima.

Ovaj upravljački mehanizam je sveobuhvatan alat koji će VSTV-u BiH pomoći pri donošenju upravljačkih politika, a sudovima u identifikaciji problema u svom radu kako bi mogli strateški pristupiti rješavanju problema.

VSTV BiH je usvojio osam indikatora i to:

- 1) Koeficijent protoka
- 2) Vrijeme potrebno za rješavanje predmeta (DT)
- 3) Odnos trajanja riješenih i neriješenih predmeta
- 4) Procenat realizacije plana rješavanja predmeta
- 5) Ostvarena čista kolektivna norma suda i kolektivna norma suda
- 6) Broj nosilaca pravosudne funkcije (popunjene pozicije i sistematizirane pozicije), prosječan broj riješenih i neriješenih predmeta po nosiocu pravosudne funkcije
- 7) Trošak predmeta/prosječno koštanje
- 8) Statistički kvalitet

Određeni indikatori bit će prikupljeni manuelno, na osnovu podataka koje sudovi redovno dostavljaju VSTV-u, a drugi putem baza podataka kojima VSTV BiH upravlja.

Nakon što budu prikupljeni svi podaci, planirano je i njihovo objavljivanje na godišnjem nivou uz Vodič koji sadrži objašnjenja o standardima. Vodič će također biti dostupan na web-stranici VSTV-a, kako bi javnost mogla na jednostavan način tumačiti predstavljene podatke.

Strateškim planiranjem do efikasnijeg rada sudova

Godinama unazad, sudovi u BiH su svoj rad zasnivali na godišnjim planovima koji najčešće nisu bili dovoljno dobro strukturirani i nisu davali željene rezultate. Kako je pokazala analiza koju je VSTV BiH proveo da bi utvrdio stvarno stanje u sudovima, godišnji planovi kojim su se sudovi vodili nisu bili jednoobrazni i sadržavali su isključivo strukturu raspodjele rada sudija po referatima.

Ovakvo stanje zahtijevalo je promjene, a proces uvođenja strateškog planiranja prepoznat je kao jedno od rješenja. Riječ je o jednom od najznačajnijih upravljačkih alata koji predsjednicima sudova i sudskom osoblju pomaže u ostvarivanju misije i vizije institucije, ali i osiguravanju adekvatnih finansijskih sredstava za rad institucije.

Kako bi proces uvođenja strateškog planiranja bio jednako efikasan u svim sudovima, na osnovu rezultata spomenute analize, izrađeno je Uputstvo za strateško planiranje i izvještavanje u sudovima u BiH, koje je u primjeni od jula 2021. godine.

Jedna od bitnih uloga strateškog planiranja jeste osigurati dosljednu primjenu i provođenje mandata i nadležnosti suda, a riječ je o vrsti menadžerskog alata koji se prvi put uvodi u pravosuđe u BiH.

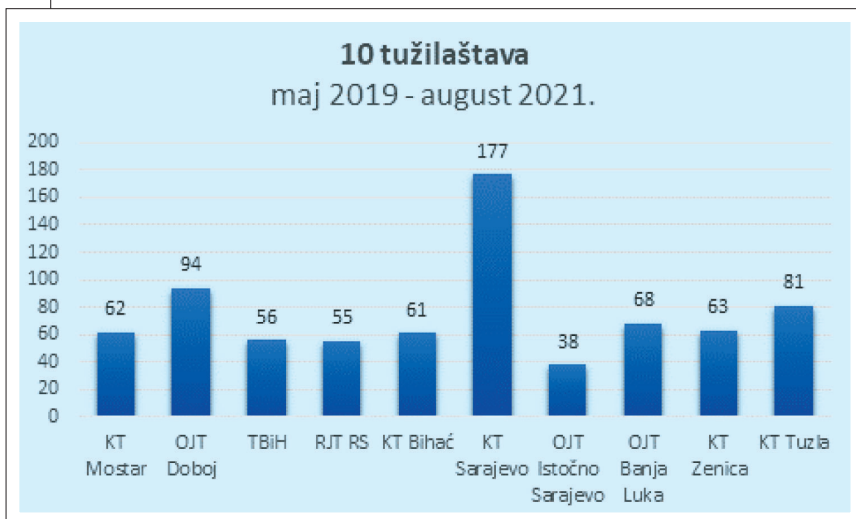
Iako je projektom bilo predviđeno da strateške planove izradi 50 sudova, svih 82 suda učestvovalo je u procesu uvođenja strateškog planiranja, što predstavlja izniman rezultat i postavlja snažne temelje za dalje unapređenje njihovog rada.

Kako bi bila osigurana potpuna primjena strateškog planiranja, za sudove su organizovane i radionice tokom kojih je na praktičan način prikazan cjelokupan proces strateškog, kao i način izrade pojedinačnih strateških planova.

Strateške planove izradili su svi sudovi u BiH, a dostupni su i na web-stranicama sudova, što javnosti omogućava uvid u planove, ali i praćenje njihove implementacije.

Podrškom tužilaštvima u BiH do efikasnijeg i kvalitetnijeg rješavanja predmeta privrednog kriminala, korupcije i organizovanog kriminala

Grafički prikaz predmeta raspoređenih po tužilaštvima

Jedanaest ekonomskih stručnjaka, angažovanih u deset tužilaštava, u periodu maj 2019 – august 2021. radilo je na 755 predmeta, od čega se najveći broj predmeta odnosio na predmete privrednog kriminala (428), korupcije (106), organizovanog kriminala (20), finansijskih istraga (12), te ostale predmete (189).

Podrška ekonomskih stručnjaka je **bila ključna u najranijoj fazi krivičnog postupka jer su skraćivali vrijeme prikupljanja neophodne dokumentacije, kao i vrijeme rješavanja starih predmeta i omogućavali brže savladavanje tekućeg priliva predmeta. Pored toga, svojim radom u tužilaštvima ekonomski stručnjaci su poboljšali komunikaciju sa sudskim vještacima i agencijama za provođenje zakona.**

Angažman ekonomskih stručnjaka bio je značajan u provođenju finansijskih istraga, s obzirom da su usmjeravali istragu i davali uputstva kako identifikovati imovinsku korist ostvarenu krivičnim djelom, te precizirati dokumentaciju koju je potrebno prikupiti kako bi se finansijska istraga adekvatno provela.

Stručnjaci su tokom angažmana izradili Priručnik za rad na predmetima privrednog kriminala, korupcije i finansijskih istraga, s ciljem da tužiocima približe znanje iz računovodstvenih i finansijskih oblasti, a čije razumijevanje će poboljšati kvalitet istraga i optužnica.

JAČANJE POVJERENJA JAVNOSTI I ODNOSA IZMEĐU PRAVOSUĐA I MEDIJA

Kako jačati partnerske odnose između pravosuđa i medija?

Unapređenje komunikacije između pravosudnih institucija i medija VSTV BiH prepoznaje kao prioritetnu oblast kojoj je neophodno sistematično pristupiti u procesu promjena koje se uvode s ciljem izgradnje efikasnijeg i kvalitetnijeg pravosuđa.

Pravosudni sistem pokazao je određene manjkavosti u ovom segmentu zbog čega je VSTV BiH, uz podršku EU, intenzivirao aktivnosti koje vode ka uspostavljanju sistema kvalitetnije i proaktivnije komunikacije pravosudnih institucija.

Veliki broj sudova u BiH nema glasnogovornike koji mogu pravovremeno odgovoriti na pitanja medija koja se odnose na sudske postupke ili odluke u određenim sudskim predmetima. Poslove odnosa s javnošću najčešće obavljaju predsjednici i sekretari sudova ili drugo osoblje zaduženo za te poslove. Pružanje informacija i pristup sudskim predmetima varira od suda do suda, od predmeta do predmeta i od pitanja do pitanja, a takvo trenutno uređenje oblasti komunikacija doprinosi percepciji novinara da VSTV BiH i sudovi uskraćuju informacije iz organizacijskih, političkih ili ličnih razloga.

Kako odnosi s javnošću snažno utječu na javno mnijenje, potrebno je poboljšati komunikaciju i saradnju s medijima i korisnicima sudova odnosno javnosti, a edukacija sudskog osoblja prepoznata je kao jedan od najefikasnijih načina.

Tokom trajanja projekta, svake godine su organizovane po dvije edukacije u saradnji s entitetskim centrima za edukaciju sudija i tužilaca.

Teme koje su obrađene u toku trajanja edukacija su:

- savremeno komuniciranje s javnošću;
- javna sfera i javno mnijenje;
- liderstvo i imidž predsjednika sudova i sudija;
- priprema za nastup u javnosti;
- krizno komuniciranje;
- ponašanje i etika;
- lobiranje i odnosi s javnošću;
- iskustva rada institucija s medijima;
- radionice pisanja saopćenja;
- priprema i održavanje konferencija za novinare i priprema za javni nastup;
- organizovanje intervjua;
- radionica nastupa u televizijskim emisijama.

Izazov u realizaciji aktivnosti predstavljala je pojava pandemije virusa COVID-19, zbog čega su edukacije tokom 2020. i 2021. godine održane online, uz zadržavanje ranijeg kvaliteta i svih utvrđenih standarda.

Poboljšanje stavova građana prema pravosuđu u BiH – provedeno istraživanje zadovoljstva korisnika sudova

U određenim segmentima došlo je do blagog poboljšanja stavova građana prema pravosuđu u BiH, ali je opći stepen povjerenja stanovnika u pojedine institucije povezan s pravosudnim sistemom i dalje nizak – pokazali su rezultati Finalnog istraživanja zadovoljstva korisnika sudova, koje je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, u augustu 2021. godine, provelo u okviru projekta.

Provođenje istraživanja zadovoljstva korisnika sudova, dio je projektnih aktivnosti, a Finalnom istraživanju prethodilo je Inicijalno istraživanje koje je provedeno 2019. godine.

Oba istraživanja realizovana su kako bi se stekao uvid u stepen povjerenja javnosti, te detektovale oblasti u kojim su neophodne promjene i unapređenja, ali i mjerio napredak ostvaren tokom realizacije projekta.

Kako rezultati pokazuju, iako je mišljenje građana o situaciji u pravosuđu u posljednjih pet godina i dalje dosta nepovoljno, jer najveći broj ispitanih smatra kako situacija u pravosuđu ostaje ista kao i prije, raste udio onih koji smatraju da se situacija poboljšava.

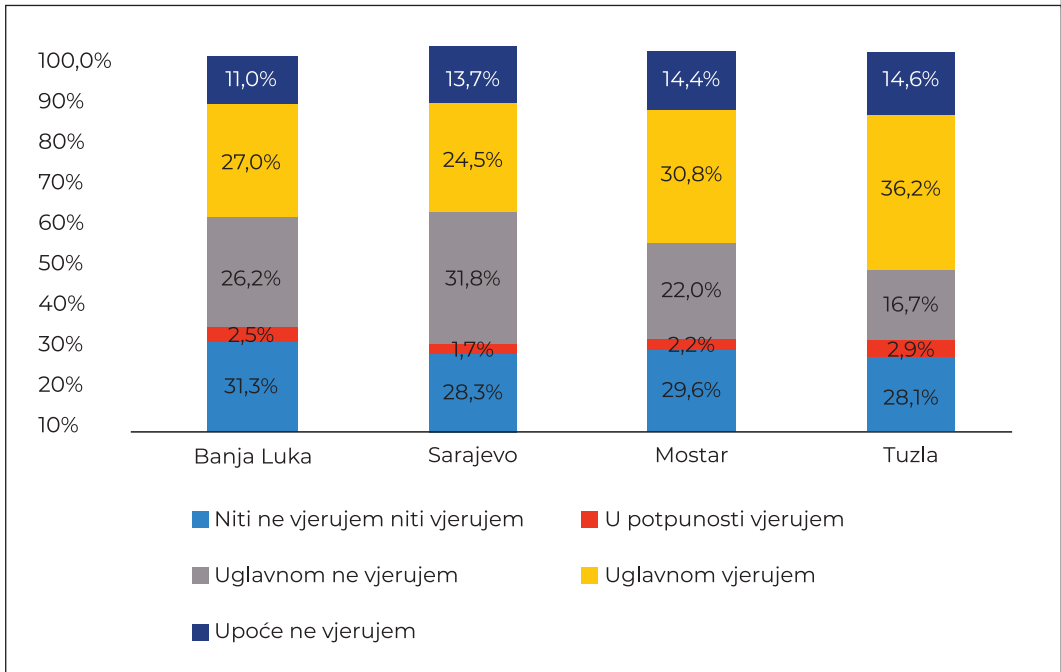
Poboljšanja se bilježe u:

- dijelu općeg povjerenja u policiju u BiH;
- mišljenju o neovisnosti pravosuđa;
- nepristranosti/objektivnosti;
- različitim aspektima rada i pristupa sudija i sudskih službenika.

Prema rezultatima istraživanja, kao najveći problemi pravosuđa prepoznaju se:

- korupcija,
- utjecaj politike na sudove,
- nejednakost zakona za sve i trajanje postupaka,
- nedovoljna upoznatost javnosti s alternativnim načinima rješavanja sudskih sporova, brzina rješavanja predmeta i sudski troškovi, te neinformisanost građana o radu općinskih/osnovnih sudova.

GRAFIKON 5. OPĆI STUPANJ POVJERENJA U SUDOVE BiH

Na osnovu rezultata istraživanja, kreiran je set preporuka za buduće korake koje sudovi trebaju poduzeti kako bi svoj rad učinili efikasnijim, a koje se odnose na unapređenje internih procesa unutar jedinica pravosudnog sistema kroz digitalizaciju pojedinih usluga, provođenje kontinuiranih i dugoročnih kampanja informisanja i svojevrsne edukacije građana te približavanje pravosuđa građanima.

Sastavni dio oba istraživanja bilo je više tematskih poglavlja i to: povjerenje u pravosuđe u BiH, opće mišljenje o radu pravosuđa, informisanost opće populacije, percepcija sudova od strane opće populacije, percepcija i iskustvo korisnika, fizička pristupačnost sudova, zadovoljstvo prostorijama suda, dostupnost informacija korisnicima, alternativni načini rješavanja sporova, trajanje postupaka, zadovoljstvo radom sudaca i ostalih uposlenika suda, te ukupno zadovoljstvo sudovima.

Ispitivanje je izvršeno u općinskim sudovima u Mostaru, Sarajevu, Tuzli i u Osnovnom sudu u Banjoj Luci, a njime je obuhvaćena opća populacija, odnosno bivši, sadašnji i potencijalni korisnici navedenih sudova.

Cjelokupno istraživanje dostupno je na web-stranici VSTV-a BiH.

BOLJOM INFRASTRUKTUROM DO EFIKASNIJEG PRAVOSUĐA

Izgradnja novih i adaptacija postojećih zgrada u Zenici, Žepču, Bijeljini, Prnjavoru i Mrkonjić-Gradu

Žepče 1

Ulaganje u obnovu i izgradnju pravosudnih institucija od iznimne je važnosti za uspostavljanje funkcionalnog pravnog sistema u BiH, čime se institucije dodatno približavaju građanima te podižu svoju efikasnost.

Najčešći problemi s kojim se pravosudne institucije susreću su:

- nedostatak prostornih kapaciteta;
- ograničen pristup osobama s poteškoćama u kretanju;
- nedovoljno visok nivo sigurnosti objekata.

Svjesni otežavajućih okolnosti za rad pravosudnih institucija, VSTV BiH, u saradnji s međunarodnim partnerima, ulaže stalne napore u osiguravanje uslova za obnovu i izgradnju sudskih i tužilačkih zgrada u BiH.

U okviru projekta predviđena je izgradnja novih i adaptacija postojećih zgrada za pet pravosudnih institucija u Zenici, Žepču, Bijeljini, Prnjavoru i Mrkonjić-Gradu.

Projektna dokumentacija je osigurana u saradnji s partnerima iz Švedske i Norveške, raspisan je tender za odabir izvođača i stručnog nadzora, što su glavni uslovi za početak radova.

Bijeljina 1

Projektnom dokumentacijom predviđena je izgradnja potpuno novih zgrada Okružnog javnog tužilaštva u Bijeljini i Općinskog suda u Žepču, dok će zgrade Osnovnog suda u Prnjavoru, Osnovnog suda u Mrkonjić-Gradu i Općinskog suda u Zenici biti obnovljene i dijelom nadograđene.

Zgrade u kojim su ove pravosudne institucije trenutno smještene ne mogu odgovoriti potrebama kvalitetnog i efikasnog pravosuđa, prilagođenog potrebama građana i građanki, zbog čega je adaptacija postojećih i izgradnja novih objekata od iznimne važnosti u uspostavljanju pravosudnog sistema koji će odgovoriti potrebama građana.

VSTV BiH je kreator idejnih rješenja izgradnje i obnove objekata, koje će osigurati značajno unapređenje u polju funkcionalnosti, sigurnosti, prilagođenosti osobama s poteškoćama u kretanju, sigurnosti objekata, energetske efikasnosti, a bit će riješeno i pitanje smještajnih kapaciteta za rad sudske policije.

Za izgradnju zgrada Okružnog javnog tužilaštva u Bijeljini i Općinskog suda u Žepču, te obnovu zgrada Osnovnog suda u Prnjavoru, Osnovnog suda u Mrkonjić-Gradu i Općinskog suda u Zenici, sredstva su planirana u okviru IPA programa koji implementira delegacija Evropske unije u BiH.

Mrkonjić-Grad 1

IPA 2017		
Općinski sud u Zenici		Izgradnja novog aneksa zgrade i obnova dijela suterena i prizemlja postojeće zgrade
Općinski sud u Žepču		Izgradnja nove zgrade
Okružno javno tužilaštvo u Bijeljini		Izgradnja nove zgrade
Osnovni sud u Prnjavoru		Rekonstrukcija postojeće zgrade
Osnovni sud u Mrkonjić-Gradu		Rekonstrukcija postojeće zgrade
Općinski sud u Zenici		Izgradnja aneksa zgrade i rekonstrukcija prizemlja postojećeg objekta

UZ PODRŠKU EU DO EFIKASNIJEG PROVOĐENJA STEČAJNIH POSTUPAKA

Kroz implementaciju projekta, VSTV BiH je provodio niz aktivnosti na unapređenju kapaciteta stečajnih sudija u segmentu poznavanja ekonomskih aspekata stečajnog postupka.

Dugo trajanje stečajnih postupaka uzrokovano je, između ostalog, činjenicom da se radi o kompleksnoj oblasti koja ne predstavlja samo pravnu materiju, nego podrazumijeva i različite ekonomske aspekte stečaja. Upravo zato, uočeno je da stečajne sudije najčešće imaju problem s razumijevanjem ove ekonomske materije, što im otežava adekvatno i efikasno vođenje stečajnog postupka.

Na bazi dubinske analize arhiviranih stečajnih predmeta u pet BH sudova, ekonomski eksperti su izradili trening modul i izvršili obuku trenera koji će, kroz edukacije koje redovno organizuju entitetski centri za edukaciju sudija i tužilaca, osigurati održivost ove aktivnosti i nastaviti s unapređenjem kapaciteta stečajnih sudija u ovom segmentu.

Tokom projekta, organizovane su prve obuke na bazi izrađenog trening materijala, koje su pokazale da je obrađena materija od velikog značaja za stečajne sudije.

Dugotrajno vođenje stečajnih postupaka predstavlja jedan od najvećih izazova s kojima se suočava pravosudni sistem Bosne i Hercegovine. Stečajni postupci mogu trajati godinama, a neažurnost privrednih subjekata kod vođenja poslovnih evidencija, veliki broj sudskih postupaka povezanih s postupkom stečaja, neblagovremeno pokretanje stečajnog postupka i neadekvatno poznavanje ekonomskih aspekata stečaja od strane stečajnih sudija, neki su od najznačajnijih segmenata koji utječu na dugotrajnost stečaja.

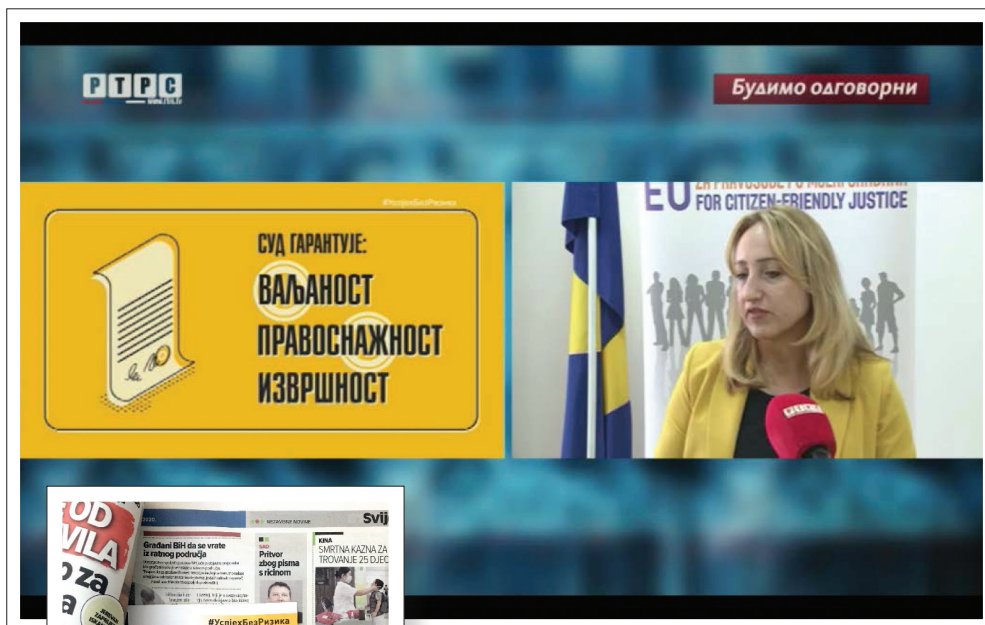
Jačanjem kapaciteta stečajnih sudija, u pogledu njihovog znanja o ekonomskim aspektima stečajnog postupka, sudije će biti u mogućnosti efikasnije upravljati stečajnim postupkom, kvalitetnije pratiti rad stečajnih upravnika, ali i pružiti potrebnu zaštitu stečajnim povjericima.

EFIKASNIJE, BRŽE I EKONOMIČNIJE: ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA PRIVREDNIH SPOROVA

VSTV BiH je, uz podršku EU, radio na unapređenju segmenta alternativnog rješavanja sporova, kako na strateškom, tako i na operativnom nivou.

Iako se alternativnim načinima rješavanja sporova već dugo vremena posvećuje značajna pažnja u BiH, do sada je izostajao strateški pristup razvoju ove oblasti. Razvoj arbitraže, medijacije, sudske nagodbe i mirnog rješavanja potrošačkih sporova, kako bi se postigla veća upotreba alternativnih metoda rješavanja sporova, zahtijeva širok spektar mjera, počevši od onih legislativne prirode, do mjera usmjerenih na jačanje kapaciteta niza institucija i organizacija, te mjera i aktivnosti s fokusom na podizanju svijesti građana i poslovnih subjekata. Kroz aktivnosti projekta izrađen je nacrt Strategije za unapređenje alternativnog rješavanja sporova, koji je ponudio set strateških mjera za medijaciju, arbitražu, sudsku nagodbu i mirno rješavanje potrošačkih sporova, međutim, određene rezerve u pogledu "dubine" potrebne reforme na strani dijela ministarstava pravde, kao i političke blokade rada institucija, onemogućavaju finalizaciju nacrta ovog strateškog dokumenta.

TV spot na RTRS-u 1

Cilj VSTV-a BiH bio je, kroz aktivnosti projekta, upotrebu alternativnih metoda rješavanja sporova učiniti prepoznatljivijom unutar poslovne zajednice, ali i šire javnosti.

Kako bi se poslovnoj zajednici približila arbitraža, medijacija i sudska nagodba, kao alati za brže, efikasnije i jeftinije rješavanje privrednih sporova, organizovana su četiri informativna predavanja u Mostaru, Brčkom, Sarajevu i Banjoj Luci.

Učesnici su na radionici imali priliku čuti detaljne informacije o arbitraži, medijaciji i sudskoj nagodbi, kao i o prednostima rješavanja sporova na ovaj način u odnosu na redovni sudski postupak.

S druge strane, realizovana je intenzivna promotivna kampanja kako bi se široj javnosti predstavile mogućnosti i prednosti koje sudska nagodba i medijacija nude u odnosu na redovan sudski postupak.

Kampanja za promociju sudske nagodbe ostvarila je kumulativni doseg od preko 2.300.000 ljudi, a značajan broj sudova promociju sudske nagodbe uvrstio je i u svoje strateške planove.

Harmonizacijom sudske prakse do kvalitetnijeg pravosuđa i osiguranja ravnopravnog položaja građana pred sudovima

Harmonizacija sudske prakse na svim nivoima u BiH, segment je koji VSTV BiH prepoznaje kao ključni element u uspostavljanju efikasnijeg rada sudova. Kako bi se utvrdilo stvarno stanje te detektovali segmenti u kojima je neophodno uvesti promjene, urađena je i analiza vertikalnih (*trickle-down*) efekata.

U pripremnoj fazi samog projekta, čije aktivnosti u fokusu imaju upravo ovu oblast, provedena su inicijalna istraživanja upotrebom statističkih indikatora o kvalitetu rada sudova, na osnovu kojih je zaključeno da postoji značajan prostor za napredak u ujednačavanju sudske prakse sudova različitih instanci.

Izvršen je pregled i analiza 1 000 predmeta u pogledu uzroka neujednačene sudske prakse u Osnovnom i Okružnom sudu u Bijeljini, Općinskom sudu u Ljubuškom i Kantonalnom sudu u Širokom Brijegu, nakon kojeg je uočeno da sudovi prvog i drugog stepena sudovanja nemaju istovjetnu praksu.

Analizom dobijenih podataka, uočeno je da sudovi o istom pravnom pitanju zauzimaju različite stavove, a što posljedično utječe na neravnopravan položaj građana pred sudovima. Dodatno, preliminarnim istraživanjima je zaključeno da postoje situacije u kojim dugoročno postoje neujednačena postupanja sudova različitih instanci u pogledu pojedinih pravnih pitanja, a što sve ima za posljedicu neujednačenu sudsku praksu.

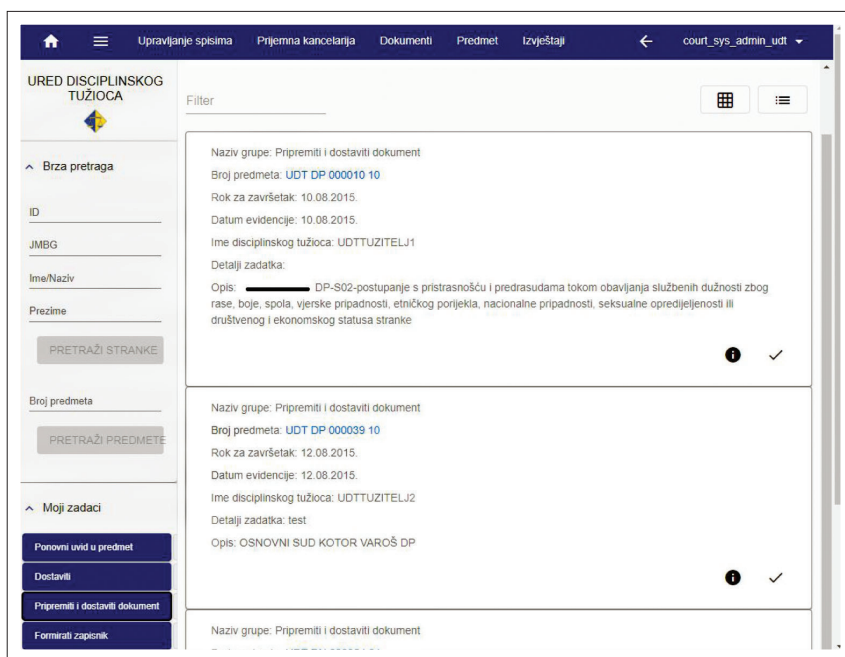
Cilj analize bio je da se uoče, a potom i neutrališu ključne tačke neujednačene sudske prakse u direktnoj saradnji i nominaciji spornih pitanja s predsjednicima ciljnih sudova i sudijama, te da se analizom odluka uoče razlozi neujednačenog postupanja između sudova različitog nivoa ili različitih vijeća drugostepenih sudova, kako bi prvostepeni sudovi mogli uskladiti svoja postupanja s praksom drugostepenog suda.

Smisao usaglašavanja sudske prakse je u ostvarenju pravne predvidivosti, iz čega se dalje kreiraju uslovi u kojim svaki građanin može i mora ostvariti jednaka prava na osnovu istih ili sličnih činjeničnih osnova.

Kako bi se osigurala praksa trajnog usaglašavanja prakse i otklonile negativne posljedice neujednačene sudske prakse na jednakost građana, izrađen je i nacrt Priručnika za vertikalnu harmonizaciju sudske prakse.

UNAPREĐENJEM I DODATNOM NADOGRADNOM PRAVOSUDNOG INFORMACIONOG SISTEMA DO EFIKASNIJEG I TRANSPARENTNIJEG RADA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA

Sistem za automatsko upravljanje predmetima Ureda disciplinskog tužioca VSTV-a BiH – DCMS

U okviru aktivnosti projekta razvijena je i potpuno implementirana nova verzija Sistema za automatsko upravljanje predmetima Ureda disciplinskog tužioca VSTV-a BiH (DCMS). DCMS je razvijen na novim tehnologijama koje se baziraju na mikroservisnoj arhitekturi za poslovnu logiku aplikacije i postojećoj (CMS v2) poslovnoj logici.

Funkcionalnost DCMS-a je u potpunosti usklađena s iskazanim potrebama Ureda disciplinskog tužioca, te su implementirani i potpuno novi izvještaji čime će se proces izvještavanja UDT-a značajno unaprijediti. U novoj verziji DCMS sistema izvršena je i dopuna šifrnika, te je izvršeno povezivanje sa Sistemom za automatsko upravljanje predmetima disciplinskih komisija VSTV-a BiH – DKCMS.

Implementacijom DCMS-a, čija funkcionalnost je u potpunosti usklađena s radnim procesima UDT-a, **UDT je dobio adekvatno sredstvo za otvaranje i vođenje disciplinskih postupaka na transparentan način, s ciljem jačanja pune odgovornosti pravosuđa u BiH.**

Automatska dodjela predmeta disciplinskim komisijama

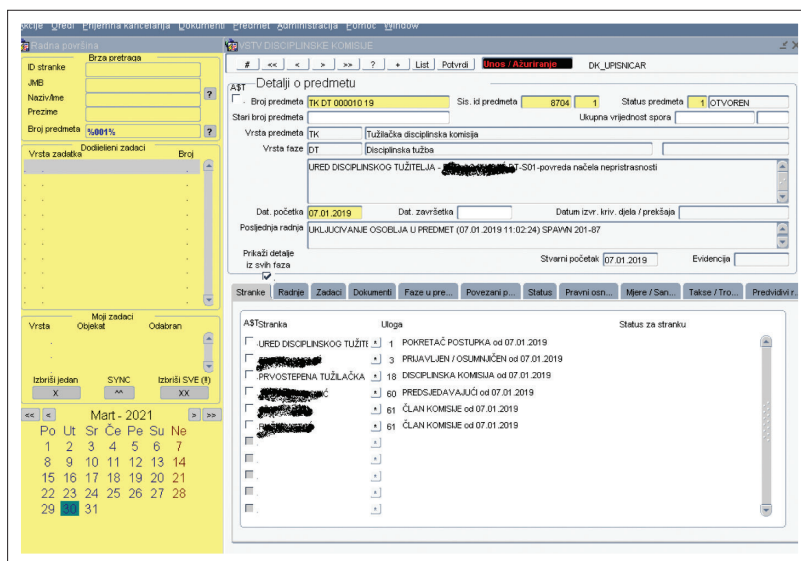
Jedna od *Peer Review* preporuka Evropske komisije, upućena VSTV-u BiH u toku 2018. godine, bila je i uvođenje sistema automatske dodjele predmeta disciplinskim komisijama VSTV-a.

Odjel za IKT proveo je detaljnu analizu radnih procesa disciplinskih komisija VSTV-a. Nakon provedene analize, pristupilo se razvoju i implementaciji Sistema za automatsko upravljanje predmetima u radu disciplinskih komisija VSTV-a (DKCMS modula).

DKCMS je razvijen po uzoru na CMS/TCMS/DCMS, te je povezan sa Sistemom za automatsko upravljanje predmetima u Uredu disciplinskog tužioca VSTV-a (DCMS). Pored nasumične automatske dodjele predmeta disciplinskim komisijama, modul čine i ostale funkcionalnosti koje su neophodne kako bi se postupak pred disciplinskim komisijama digitalizirao, automatizirao i evidentirao u bazu podataka.

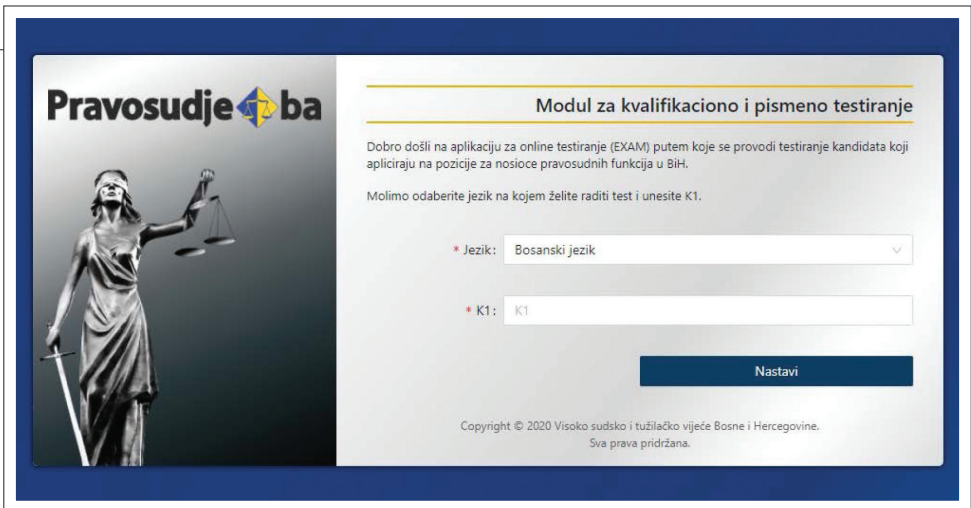
Nasumična automatska dodjela predmeta disciplinskim komisijama VSTV-a započela je u aprilu 2019. godine.

Implementacijom ovog rješenja obezbijeđen je nepristrasan i transparentan način dodjele predmeta disciplinskim komisijama.

Modul za online testiranje kandidata na pozicije nosilaca pravosudnih funkcija

S ciljem unapređenja usluga razvijena je i testirana nova verzija Modula za online testiranje kandidata na pozicije nosilaca pravosudnih funkcija (EXAM). Ovaj modul omogućava administraciju i provođenje kvalifikacionih i pismenih testova za kandidate koji apliciraju na navedene pozicije.

EXAM - Prijava kandidata na testiranje

Nova verzija modula omogućila je **pregledniji prikaz pitanja i odgovora** za kvalifikaciono testiranje, te obezbijedila **da se kroz intuitivne forme EXAM modula pišu i odgovori na esejska pitanja**, što do sada nije bio slučaj, već su kandidati na radnim stranicama u VSTV-u ove odgovore pisali u tekstualnom programu Wordu. Novi editor za pisanje radova kandidatima omogućava da daju odgovor na intuitivan, pregledan i jednostavan način. **Uz svako pitanje kandidati će imati uvid i u potrebne dodatne dokumente koji su relevantni za to pitanje.**

Kao i do sada, sva pitanja i odgovori koji se nalaze u bazi su kriptovani što omogućava maksimalnu zaštitu podataka. Osim pitanja i odgovora, s novom verzijom unaprijeđeno je i kriptovanje i dekriptovanje datoteka, koje kandidati snimaju tokom pismenog testiranja.

Osim izmjena koje se tiču funkcionalnosti, izmjene u ovom dijelu modula u odnosu na prethodnu verziju ogledaju se i u korištenju novih tehnologija, jer je **omogućeno kandidatima da, bez obzira na verziju operativnog sistema i preglednika, nesmetano pristupaju testu.**

Modul Exam je unaprijeđen i na dijelu koji koristi VSTV osoblje. **Ove izmjene podrazumijevaju unapređenje starih i izradu novih funkcionalnosti vezanih za pripremu i organizaciju testiranja.**

Modul za ocjenjivanje pitanja tipa eseja (MEXO)

Modul za ocjenjivanje pitanja tipa eseja namijenjen je za pregled odgovora koji su dati na pitanja tipa eseja i njihovo ocjenjivanje. Pitanja tipa eseja se trenutno koriste u pismenom testiranju u sklopu konkursne procedure za prijave na pozicije NPF-ova, ali mogu se koristiti i u kvalifikacionom testiranju ukoliko za to bude potrebe.

Ovaj modul mogu koristiti ocjenjivači (članovi komisije), ali i ovlašteno osoblje Odjela za imenovanje (ovlašteni ocjenjivač) u ime članova komisije. Modul će evidentirati i logirati sve promjene koje se tiču bodovanja i ocjenjivanja pismenih radova, a ocjenjivačima i ovlaštenom osoblju će omogućiti brži i jednostavniji pregled i evidentiranje ocjena.

Prednosti upotrebe ovog modula su: **moгуćnost pregleda pismenih radova na računaru; upis ocjena u sistem direktno od strane člana komisije, kao i jednostavniji i brži pregled i upis ocjena.**

Modul za evidentiranje oduzete imovine stečene izvršenjem krivičnog djela

Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (u nastavku VSTV BiH) je početkom 2020. godine, u sklopu projekta, stavilo na raspolaganje sudovima i tužilaštvima Modul za evidentiranje oduzete imovine, stečene izvršenjem krivičnog djela. U istom periodu, a u sklopu implementacije modula, organizovana je obuka korisnika za korištenje istog.

Na osnovu informacija evidentiranih u modulu, **moguće je pratiti cijeli postupak oduzimanja imovine, te napraviti pregled imovine koju je tužilaštvo predložilo za oduzimanje, kao i pregled imovine koju je sud oduzeo svojom odlukom.** Evidentiranjem ključnih informacija koje se javljaju u postupku izvršenja odluke o oduzimanju imovine **moguće je dobiti potpunu sliku o stvarno oduzetoj imovini stečenoj izvršenjem krivičnog djela.** Uspostavljanjem centralizovanog načina evidentiranja podataka od strane VSTV-a BiH garantuje se jednoobraznost u prikupljanju podataka o oduzetoj imovini, te neophodan nivo njihove transparentnosti. U sklopu razvoja modula napravljeni su izvještaji koji omogućavaju praćenje evidentiranih informacija vezanih za oduzimanje imovine.

Kada su u pitanju podaci evidentirani u modulu, od implementacije istog do danas, od strane sudova u Bosni i Hercegovini u 99 sudskih predmeta evidentirani su podaci o oduzimanju imovine koja je stečena izvršenjem krivičnog djela. Prema evidentiranim podacima, najčešća stvar ili pravo koje je predmet oduzimanja u sudskim predmetima je gotov novac ili novac na računu, koji se pojavljuje u 57,37% slučajeva u ukupnom iznosu od 49,584.085 KM. U navedenim slučajevima, u 58,72% predmeta oduzimanja postupak oduzimanja imovine je u toku; kod 34,86% predmeta donesena je prvostepena ili konačna odluka o oduzimanju imovine, dok je kod 6,42% predmeta trenutno u toku žalbeni postupak.

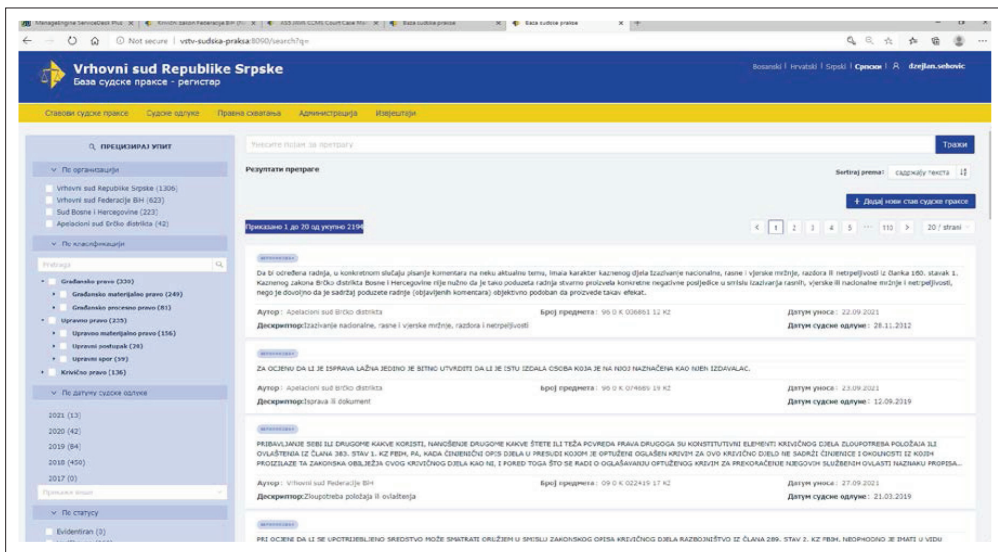
Nekretnine predstavljaju sljedeću grupu stvari i prava koje se po brojnosti oduzimanja pojavljuju u praksi pred sudovima u Bosni i Hercegovini, s učešćem od 12,63%, uz ukupan novčani iznos od 4,119.445 KM. U većini slučajeva, za nepokretne stvari koje su bile predmet oduzimanja u navedenom periodu, donesene su konačne sudske odluke.

Udio pokretnih stvari i ostalih stvari i prava koji se oduzimaju u ukupnom procentu predmeta iznosi 30%, uz ukupan novčani iznos od 8,296.145 KM.

Lice: +	
307 KUĆA (1,000,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Privremeno) Kuća se nalazi u	
Privremene mjere:	
101 Zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabijeljbu zabrane u zemljišnim knjigama	
308 GOTOV NOVAC (10,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Na računu u banci.	
309 VOZILO ZA PRIDEVOZ LICA (10,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Vozilo marke audi Q5, proizvedeno 2013.	
310 VIKENDICA () Predloženo oduzimanje (Privremeno) 111	
313 KUĆA (750,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno)	
<hr/>	
Lice: +	
311 APARTMAN (450,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Apartman se nalazi u	
<hr/>	
Lice: +	
312 STAMBERNO-POSLOVNA ZGRADA (1,000,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Privremeno) Poslovna zgrada se nalazi u	
Druge stranke:	

PREGLED EVIDENTIRANOG ODUZIMANJA IMOVINE STEČENE IZVRŠENJEM KRIVIČNOG DJELA

Baza sudske prakse

Pregled Baze sudske prakse - registar

U okviru aktivnosti projekta, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH kao koordinator, uz podršku AIRE centra, te finansijsku podršku EU implementiralo je **Bazu sudske prakse**, a sve s ciljem poboljšanja transparentnosti, efikasnosti i efektivnosti procesa upravljanja predmetima koji su značajni za sudsku praksu u Bosni i Hercegovini.

Baza je nastala kao rezultat inicijative entitetskih vrhovnih sudova, Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Suda Bosne i Hercegovine koji su iskazali potrebu za postojanjem posebnog softvera koji će pomoći procesu evidentiranja sudske prakse.

Baza sudske prakse kao finalni proizvod ima dva potpuno odvojena pristupna modula.

„Baza sudske prakse - registar“ dostupan je isključivo uposlenicima pravosudnih institucija i obezbijedit će mehanizme i alate za unos i upravljanje sudskom praksom. Ovom registru pristup imaju stručni saradnici/savjetnici Suda BiH, Vrhovnog suda Federacije BiH, Vrhovnog suda Republike Srpske i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH u okviru odjeljenja za evidenciju sudske prakse.

Korisnički portal „Baza sudske prakse - portal“ bit će dostupan kako pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini, tako i svim drugim zainteresovanim stranama (advokati, pravnici i drugi građani), te će isti obezbijediti mogućnost jednostavnog pretraživanja i transparentnog uvida u sudsku praksu evidentiranu putem „Baza sudske prakse - registar.“

Kako bi se proces unosa odabranih stavova sudske prakse učinio što jednostavnijim, izvršena je integracija baze s postojećim implementiranim informacionim sistemima unutar VSTV-a BiH, odnosno s CMS sistemom i HRMIS sistemom, na način da baza automatski prepoznaje podatke evidentirane u ovim sistemima.

Baza sudske prakse, pored stavova sudske prakse, sadrži odluke te pravna shvatanja koja predstavljaju važan aspekt sudske prakse. Pravna shvatanja predstavljaju obrazloženja specifičnih pravnih pitanja i svakako će doprinijeti usaglašavanju sudske prakse.

Baza sudske prakse sadrži više od 2000 sentenci s pratećim odlukama najviših sudova u BiH.

VSTV BiH će u okviru svojih nadležnosti obezbijediti infrastrukturu i sredstva za održavanje i dalje unapređenje baze.

Početna stranica pravosudnog web-portala

NADOGRADNJA I IMPLEMENTACIJA PRAVOSUDNOG WEB-PORTALA

S ciljem unapređenja transparentnosti, izgleda, dizajna i lakoće korištenja, s posebnim aspektom na pretraživanje sadržaja, realizovana je nadogradnja i implementacija pravosudnog web-portala.

Nadograđeni pravosudni web-portal razvijen je uz korištenje najmodernijih web-tehnologija koje će krajnjim korisnicima omogućiti bolje korisničko iskustvo uključujući:

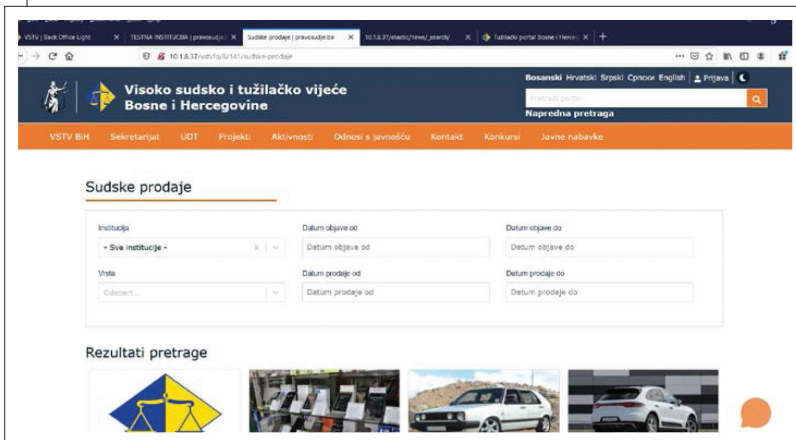
- Pregled sadržaja na mobilnim uređajima: tableti i mobiteli;
- Lakšu navigaciju kroz sistem menija;
- Jednostavniji pregled sadržaja web-portala za osobe s poteškoćama;
- Znatno poboljšane opcije pretrage sadržaja web-portala;
- Indeksiranje i pretraživanje vijesti po indeksnim pojmovima tzv. „*hashtags*“.

Pored toga, razvijene su i implementirane nove funkcionalnosti web-portala, kao što su: „Chatbot“ funkcionalnost na kojoj se može pretraživati *adresar pravosudnih institucija* i pronaći *kalkulator troškova*. Modul za upravljanje prijavama korupcije u pravosudnim institucijama, nadograđen je Modul za sudske prodaje na način da omogućava pretragu ovih prodaja na bilo kojoj web-stranici koja je dio pravosudnog web-portala, kao i nadograđene opcije prikaza podataka o javnim nabavkama i sl.

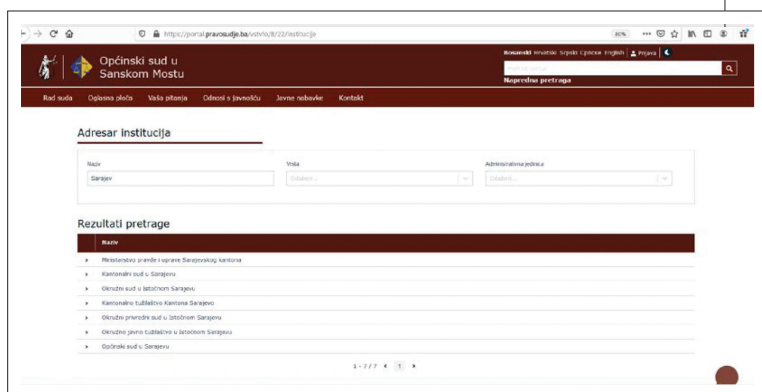
Kako bi se portal učinio što pristupačnijim korisnicima, u procesu nadogradnje izvršena je i reorganizacija objavljenih web-sadržaja kao i pojednostavljen meni web-stranice VSTV-a BiH i pravosudnog web-portala. Na početnoj stranici portala istaknute su aktuelnosti i vijesti iz pravosuđa, servisi za građane i korisni linkovi putem kojih se zainteresovana javnost može informisati o svakodnevnom radu pravosuđa kao i o servisima i uslugama koje su stavljene na raspolaganje građanima.

Na slikama ispod su prikazane neke od razvijenih stranica pravosudnog web-portala.

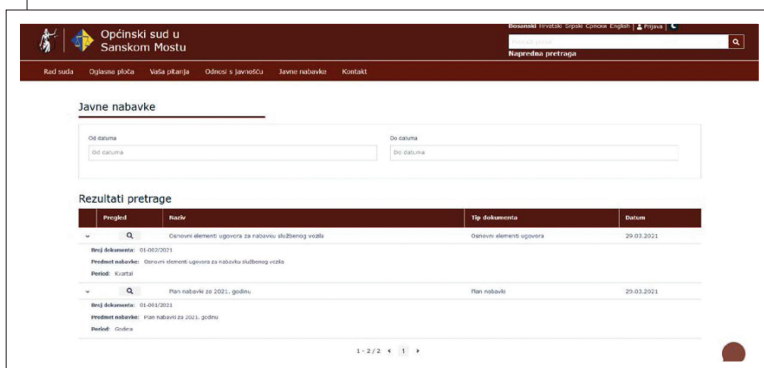
Opcije napredne pretrage sadržaja pravosudnog web-portala

Pretraživanje i pregled sudskih prodaja pravosudnog web-portala

Pretraga i pregled adresara pravosudnih institucija

Pregled podataka javnih nabavki

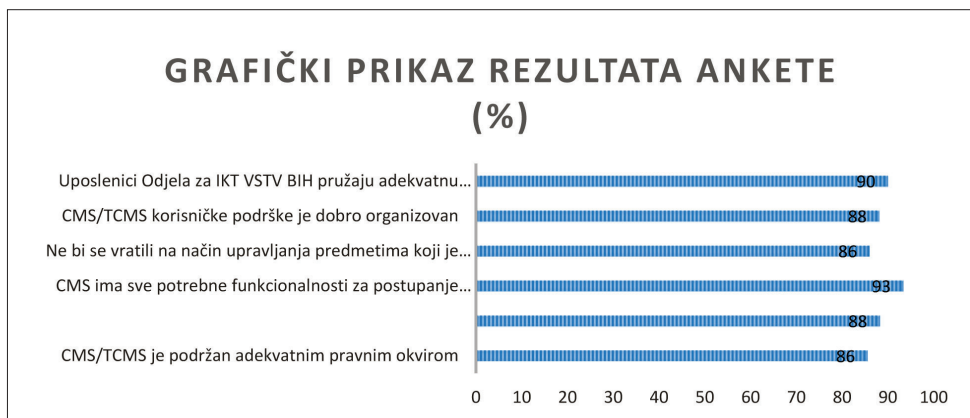
Chatbot - adresar
pravosudnih
institucija

The screenshot shows a chatbot interface with two panels. The left panel lists 'nadmene institucije' (superior institutions) including the Cantonal Court in Sarajevo, the Ministry of Justice and Administration of the Republika Srpska, the District Court in Istočno Račajevo, the District Court in Istočno Sarajevo, and the District Court in Istočno Račajevo. The right panel displays contact information for the 'Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH', including address, telephone numbers, email, website, and office hours. Both panels have search input fields and 'Pošalji' (Send) buttons.

Anketa o iskustvima korisnika CMS/TCMS sistema

Jedna od aktivnosti projekta bilo je i provođenje ankete o zadovoljstvu korisnika CMS/TCMS sistemom, koja je imala za cilj da ostvari realan uvid u zadovoljstvo korisnika ovim sistemom.

Anketa je provedena u periodu od 28.09. do 09.10.2020. godine, i mogli su joj pristupiti svi CMS/TCMS korisnici. U ovom periodu, prosječno 3946 korisnika se dnevno prijavljivalo na CMS/TCMS bazu podataka, a popunjavanju ankete, koja je bila dobrovoljna i anonimna, pristupilo je 2184 korisnika.

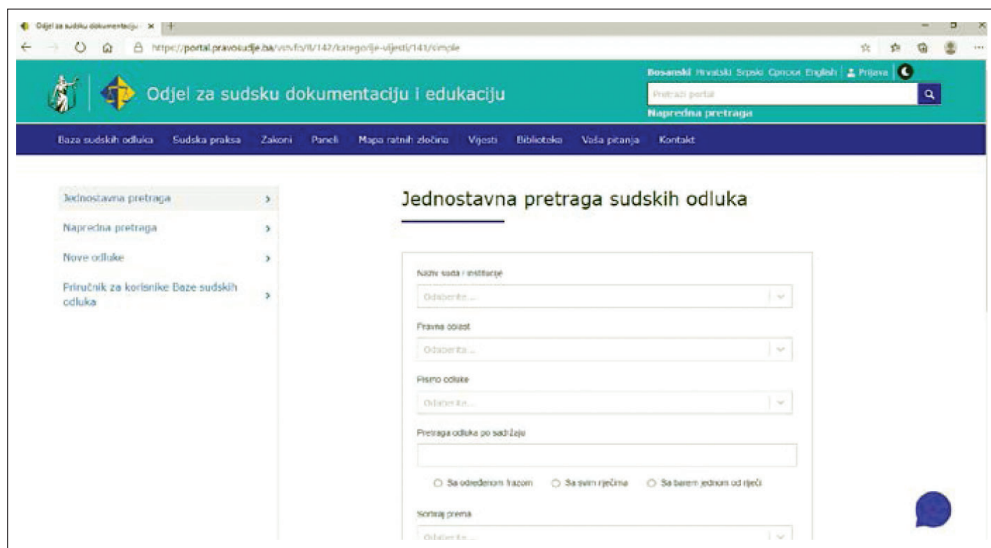

Prema rezultatima ankete može se zaključiti da su CMS/TCMS korisnici zadovoljni sa CMS/TCMS sistemom. Ovi rezultati će poslužiti i kao dobra osnova za dalje unapređenje i razvoj novih funkcionalnosti CMS/TCMS-a.

SUDSKA PRAKSA SUDOVA NAJVIŠIH INSTANCI I EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Baza sudskih odluka

Baza *sudskih odluka* namijenjena je za praćenje izabrane sudske prakse sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini. Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a BiH, unoseći odabrane odluke u bazu, doprinosi ostvarenju četiri ključna principa funkcionisanja pravosuđa koji se odnose na nezavisnost, odgovornost, efikasnost i kvalitet. Bazi sudskih odluka se može pristupiti putem web-stranice Odjela <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/B/142>.

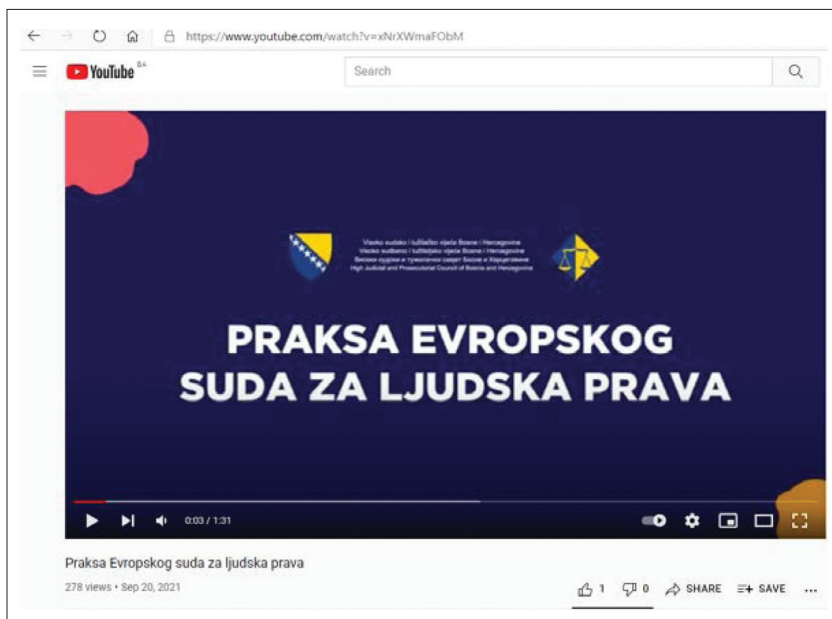

Baza je od 5. marta 2021. godine, shodno zaključku Vijeća iz septembra 2020. godine, otvorena za javnost bez ikakvih ograničenja i naknada.

U okviru projekta omogućen je **angažman dvaju viših savjetnika** u Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a radi sadržajnog unapređenja Baze sudskih odluka. Odjel je, zahvaljujući projektu, putem Baze sudskih odluka objavio **1 593 odabrane sudske odluke**, tako da baza u konačnici **sadrži 13 543 odluke**. Za potrebe pretraživanja baze je izrađen i videomaterijal kako bi korisnicima olakšao pretragu baze, i dostupan je na YT kanalu pravosudje.ba. Pored toga, uz pomoć savjetnika, redovno se vrši ažuriranje Mape ratnih zločina koju je Misija OSCE u Bosni i Hercegovini predala VSTV-u. **Od januara 2019. godine do danas, mapa je ažurirana sa 65 sažetaka pravosnažnih odluka na jezicima naroda u BiH i na engleskom jeziku.**

Praksa Evropskog suda za ljudska prava

VSTV BiH, putem Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju, redovno prati rad Evropskog suda za ljudska prava. U vezi s tim, na web-stranici Odjela dostupne su informacije **o preko 1 000 izabranih predmeta tog suda**. Informacije se od maja 2020. godine pripremaju u saradnji s Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, **te su pravosuđu, ali i javnosti dostupne već nakon nekoliko dana na jezicima naroda u BiH**. Kako bi olakšali pretraživanje sudske prakse ovog suda koja je objavljena na web-stranici ovog Odjela, izrađen je i **videomaterijal s instrukcijama**, i dostupan je na YouTubeT kanalu pravosudje.ba. Sve navedene informacije se redovno dostavljaju svim korisnicima putem elektronskog letka „Sudska praksa i novousvojeni zakoni“.

PODRŠKA SUDOVIMA NAJVIŠIH INSTANCI U BIH

U okviru sudova najviših instanci u BiH uspostavljena su odjeljena sudske prakse kojima je putem projekata omogućena stručna podrška, kako bi se vršilo izdvajanje i sistematizovanje stavova sudske prakse. U vezi s tim, VSTV BiH je 24.4.2019. godine sa sudovima najviše instance u BiH potpisao Sporazum o saradnji, s ciljem zajedničke realizacije projektnih aktivnosti. Tako je, između ostalog, izrađeno pet publikacija sa sudskom praksom domaćih sudova u oblastima aktuelnim za pravosudnu zajednicu, ali i širu javnost. VSTV BiH je također u uskoj saradnji s najvišim sudovima u BiH razvio novu elektronsku bazu za evidenciju sudskih stavova prema unaprijed definisanim deskriptorima. Ova baza ima za cilj da detektuje neusaglašenu sudsku praksu koja bi se putem panela za ujednačavanje sudske prakse nastojala ujednačiti, što bi u konačnici trebalo unaprijediti sistem ujednačavanja sudske prakse, kao i jednakost građana pred zakonom i pravnu sigurnost u Bosni i Hercegovini.

ZAPOČEO PROCES USPOSTAVLJANJA SARADNJE S AKADEMSKOM ZAJEDNICOM

Otvorenija i transparentnija saradnja s građanima, posebno s akademskom zajednicom, sasvim sigurno doprinosi i povećanju transparentnosti rada pravosudnih institucija, što je motivisalo VSTV BiH da kroz projekat realizuje više različitih aktivnosti sa studentima.

Cilj realizacije aktivnosti bio je upoznavanje studenata s radom pravosuđa u BiH, ulogama koje sudije i tužioci imaju u sudskim i tužilačkim postupcima, te u konačnici u postizanju odgovornog, transparentnog, nepristranog i neovisnog pravosuđa u BiH, kao i omogućiti im da argumentovanom raspravom ukažu na pozitivne ali i negativne strane rada pravosudnih institucija u BiH. Dodatno se radilo na unapređenju vještina debatovanja i javnog nastupa koje su studentima od ključne važnosti za buduću profesionalnu pravničku karijeru.

Takmičenje u pisanju eseja za studente pravnih fakulteta

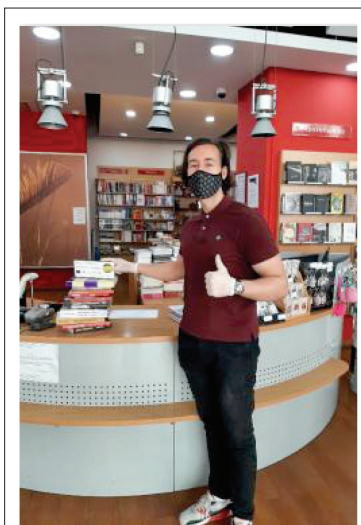
Mogućnost učešća u ovom takmičenju su imali studenti svih javnih i privatnih pravnih fakulteta.

Eseje na temu „Sudija/tužilac kakvog građanin zaslužuje“ je dostavilo četrnaest studenata, od kojih su tri najbolja, nagrađena vaučerom za kupovinu knjiga u vrijednosti od po 300 KM.

DOBITNICI NAGRADE:

Zlatko Hadžić, student
Pravnog fakulteta
u Sarajevu

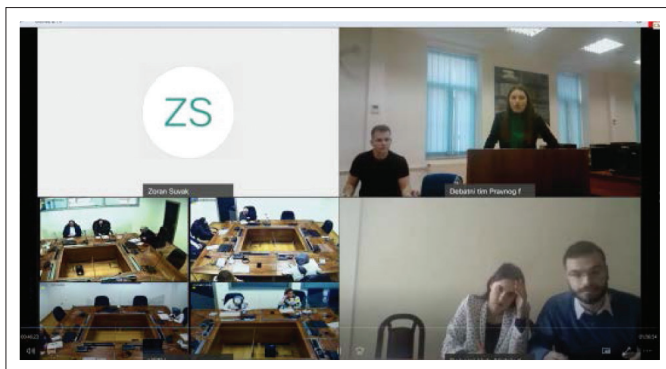
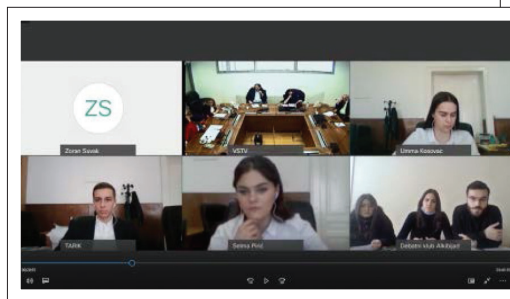
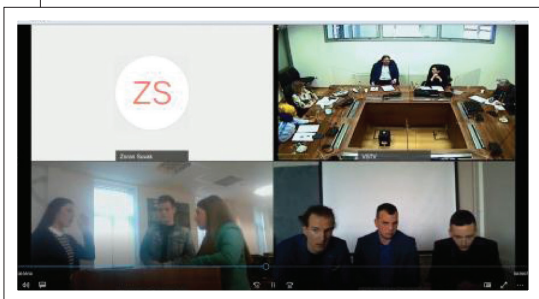
Mirsad Ugarak, student
Pravnog fakulteta
u Sarajevu

Nasiha Nuhanović,
studentica Centra
za interdisciplinarnu
studije

DEBATNO TAKMIČENJE SA STUDENTIMA PRAVNIH FAKULTETA

Učesnici ovog takmičenja bili su studenti Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Pravnog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Studenti su tokom debata diskutovali o sljedećim tezama: „Da li je digitalizacija poboljšala rad pravosuđa u BiH?“, „Odgodjena pravda je uskraćena pravda?“ i „Da li sudska nezavisnost i sudska odgovornost idu zajedno?“

Pobjednici ovog takmičenja bili su studenti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, koji su dobili tri vaučera za kupovinu knjiga u vrijednosti od po 300 KM.

ORGANIZACIJA TRI DVODNEVNE RADIONICE NAMIJENJENE UNAPREĐENJU VJEŠTINA DEBATIRANJA I JAVNOG NASTUPA

Tokom radionica, studenti pravnih fakulteta su se upoznali s metodologijom istraživanja i formulisanjem ključne argumentacije, pravilima strukturiranja izlaganja, karakteristikama dobrog i kredibilnog prezentatora, te stečena znanja primijenili kroz simulaciju debate i lično predstavljanje. Dodatno im je prezentovan i rad Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju, s posebnim fokusom na Bazu sudskih odluka i praksu Evropskog suda za ljudska prava, koje mogu koristiti prilikom pisanja naučnih radova, pripreme za debatna takmičenja, pripremu ispita i sl.

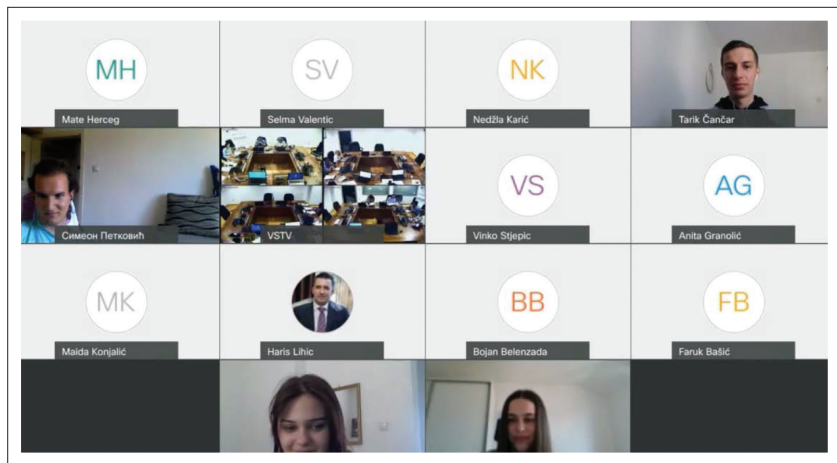
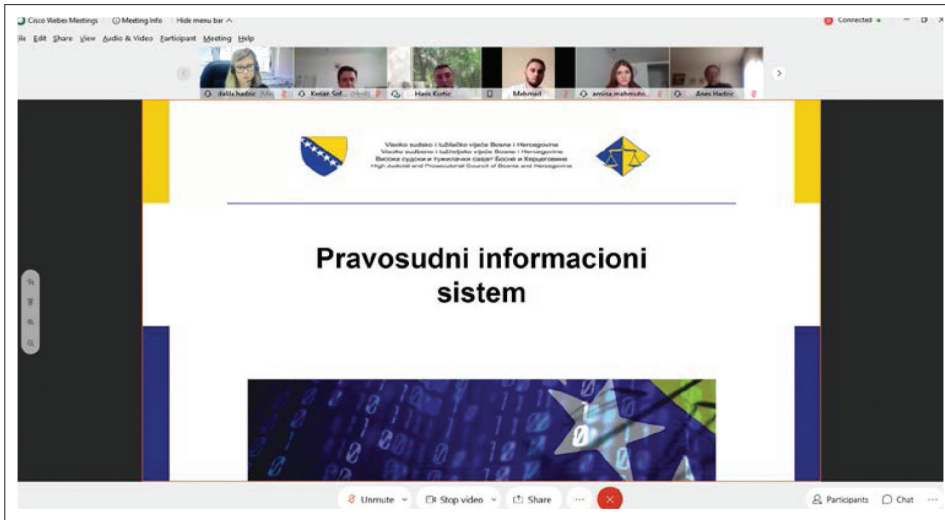

Učesnici radionica bili su studenti Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Pravnog fakulteta Internacionalnog univerziteta u Travniku, Pravnog fakulteta Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku i Pravnog fakulteta Univerziteta „Vitez“.

Studenti su istakli zadovoljstvo organizovanim radionicama, te se zahvalili na znanju koje su za kratko vrijeme stekli, ali i izrazili želju da i ubuduće učestvuju u radionicama koje će obogatiti njihovo znanje o ovako bitnim temama kao i doprinijeti razvoju vještina potrebnih za budućí profesionalni angažman.

Ove radionice će biti polazna osnova za organizaciju debatnog takmičenja na državnom nivou, u okviru kojih će nosioci aktivnosti biti pravni fakulteti u BiH.

Prezentacije rada Odjela za informaciono-komunikacijske tehnologije i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a BiH

S ciljem upoznavanja javnosti o radu VSTV-a BiH, u okviru projekta, organizovane su četiri online prezentacije za studente pravnih, tehničkih i elektrotehničkih fakulteta. Cilj ovih prezentacija je biostudentima pravnih fakulteta približiti rad Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a BiH, i studentima tehničkih i elektrotehničkih fakulteta približiti rad Odjela za informaciono-komunikacijske tehnologije.

Prateći prezentacije, studenti su se upoznali i s osnovnim informacijama o nadležnostima i odgovornostima VSTV-a BiH, sudova i tužilaštava, koje bi trebao poznavati svaki građanin BiH, te na taj način vlastitim doprinosom učestvovati u izgradnji efikasnog pravosuđa po mjeri građana.

Obilježen Evropski dan pravde sa studentima Univerziteta u Sarajevu i Istočnom Sarajevu

Tokom radionice „Nezavisnost pravosuđa! Nezavisnost koga, nezavisnost od koga i nezavisnost od čega?“ studenti su imali priliku da se upoznaju s funkcionisanjem pravosudnog sistema u BiH. Tokom radionice studenti su se upoznali s teorijskim aspektima nezavisnosti pravosuđa, kao i pričama iz prakse koje su s njima podijelili Edin Bičo, sudija Općinskog suda u Visokom - odjeljenje u Olovu i Kees van der Wide, sudija iz Holandije. Radionica je završena diskusijom sa studentima u okviru koje je **zaključeno da pravosuđe u BiH mora biti nezavisno i da svi zajedno, a ne samo predstavnici pravosudne zajednice, svojim radom moramo doprinijeti njegovoj nezavisnosti.**

VSTV BiH
Kraljice Jelene 88,
71000 Sarajevo
Tel: +387 33 707 500,
Fax: +387 33 707 505

Email: vstvbih@pravosudje.ba
Web: <https://vstv.pravosudje.ba>

